

O'ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO'NALISHLARI BO'YICHA TADQIQOTLAR

I Respublika ilmiy-amaliy konferensiya
MATEARIALLARI

1-JILD | 1-SON

2025-YIL

O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO‘NALISHLARI BO‘YICHA TADQIQOTLAR

**I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, sentyabr

TOSHKENT-2025

ISBN-978-9910-09-362-3

O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-jild, 1-son (sentyabr, 2025-yil). – 78 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 18- sentyabr

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar" mavzusidagi I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, strategiya, ustuvor yo'nalishlar, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, texnologik taraqqiyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Sadikov Akramjon

AK-2 ANTIPIREN KOMPOZITSIYASINING ELEKTRON SKANERLOVCHI MIKROSKOR (ESM) VA ELEMENT TAHLILI 5-8

Yusupova Dilfuza, Maqsudov Nabijon

YUQORI HARORAT TA'SIRIDAN MAXSUS HIMOYA KIIYIMLARINI ISHLAB CHIQRISH UCHUN MATERIALLARGA QO'YILADIGAN TALABLAR..... 9-11

TARIX FANLARI

Xusanov Ximmat

SAAD ZAGLUL BOSHCHILIGIDA MISRLIKLARNING MUSTAQILLIK UCHUN KURASHI..... 12-14

IQTISODIYOT FANLARI

Икрамов Акбар

СОСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ 15-18

Baxridinova Shaxnozaxon

KICHIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA
TEKNOLOGIK INNOVATSIYALARNING O'RNI 19-22

FALSAFA FANLARI

Raxmatov Bekzod

O'ZBEKISTONDA FUQAROLIK JAMIYATI RIVOJLANISHIDA MILLIY G'OYA VA
MAFKURANING AHAMIYATI 23-30

FILOLOGIYA FANLARI

Ibrogimova Dilnoza

DEVONI LUGOTIT-TURK ASARIDA KASB-HUNAR LEKSIKASINING
LEKSIK-SEMANTIK TAHLILI 31-35

Po'latova Lobar

"YANGI DAVR" INFORMATSION DASTURI – O'ZBEKISTON YOSHLARINING AXBOROT
MANBALARIDAN BIRI SIFATIDA..... 36-40

Самиева Иродахон

КОРОТКО ОБ ИСТОРИИ ИЗУЧЕНИЯ СОЦИОЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ТЕОРИЙ 41-47

YURIDIK FANLARI

Qayumberdiyeva Dildora

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MEDIATSIYA INSTITUTINI TARTIBGA SOLISH BILAN
BOG'LIQ AYRIM MUAMMOLAR 48-51

PEDAGOGIKA FANLARI

Xamrakulova Kumush

QULAY TA'LIM MUHITI YARATISHDA OTA-ONALAR, MAHALLA VA
MAKTABNING IJTIMOIIY HAMKORLIGI 52-56

Nishanbayeva Nozimaxon

METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING LISTENING IN A DIGITAL EDUCATIONAL
ENVIRONMENT..... 57-61

Jololdinov Asror

KARTOGRAFIYANI O'QITISHDA ZAMONAVIIY METODIK YONDASHUVLAR VA ULARNING
SAMARADORLIGI 62-67

Mirzayeva Umidaxon

FIZIKA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING FUNKSIONAL SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA PISA TOPSHIRIQLARI ROLI 68-69

TIBBIYOT FANLARI

Мирзахмедова Мухаррам, Атамуратова Айпаршин

ВЛИЯНИЕ СТРОИТЕЛЬНОГО МАТЕРИАЛА ДЕТСКОГО САДА НА ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ДОШКОЛЬНИКОВ 70-72

Abdusalomov Sanjar, Abdusalomov Sunnatulla, Botirov Kamronbek

TISH EMALINING REMINERALIZATSIYA QILISHNING YANGI TEXNOLOGIYA VA USULLARI 73-77

KARTOGRAFIYANI O'QITISHDA ZAMONAVIY METODIK YONDASHUVLAR VA ULARNING SAMARADORLIGI

Jololdinov Asror Toshtemirovich
Qoqon davlat universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada kartografiya fanini o'qitishda qo'llanilayotgan zamonaviy metodik yondashuvlar, ularning mazmuni, shakli va ta'lim jarayonidagi samaradorligi keng tahlil etilgan. Jumladan, innovatsion pedagogik texnologiyalar, interaktiv dars metodlari, geoinformatsion tizimlar (GIT), raqamli xaritalar, vizualizatsiya vositalari, virtual hamda aralash ta'lim shakllari orqali o'quvchilarda fazoviy tafakkur, analitik fikrlash va amaliy ko'nikmalarni shakllantirish imkoniyatlari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, maqolada zamonaviy yondashuvlarning kartografiya ta'limi sifati va samaradorligiga ta'siri milliy va xorijiy tajribalar asosida baholangan, natijaviylikni ta'minlaydigan metodik model va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Kartografiya, zamonaviy metodika, interaktiv yondashuvlar, raqamli xaritalar, GIT, ta'lim sifati, vizual pedagogika, fazoviy tafakkur, ta'lim texnologiyalari, metodik samaradorlik.

MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING CARTOGRAPHY AND THEIR EFFECTIVENESS

Jololdinov Asror Toshtemirovich
Researcher, Kokand State University

Annotation. This article provides a comprehensive analysis of modern methodological approaches used in teaching cartography, their content, forms, and effectiveness in the educational process. Specifically, it examines the possibilities of developing spatial thinking, analytical reasoning, and practical skills in students through innovative pedagogical technologies, interactive teaching methods, geographic information systems (GIS), digital maps, visualization tools, and virtual and blended learning formats. Furthermore, the article evaluates the impact of modern approaches on the quality and effectiveness of cartography education based on national and international experiences, and proposes a methodological model and recommendations to ensure effectiveness.

Key words: Cartography, modern methodology, interactive approaches, digital maps, GIS, educational quality, visual pedagogy, spatial thinking, educational technologies, methodological effectiveness.

Kirish: Zamonaviy ta'lim tizimi globallashuv, raqamli transformatsiya, innovatsion texnologiyalar va kompetensiyaviy yondashuvlar bilan bog'liq holda tubdan o'zgarib bormoqda. Bu jarayon o'quv fanlarini o'qitishda metodik yondashuvlarning zamon talablari asosida takomillashuvini taqozo etmoqda. Xususan, geografiya ta'limining tarkibiy qismi hisoblangan kartografiya fani bugungi kunda nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham yangicha yondashuvlarni talab qilmoqda. Chunki kartografik bilimlar o'quvchilarda fazoviy tafakkur, mintaqaviy tahlil, grafik axborotni anglash va undan amaliy foydalana olish kabi ko'nikmalarni shakllantirishda beqiyos rol o'ynaydi. An'anaviy usullarda o'tilgan darslar bu talablarni to'laqonli bajara olmay qolmoqda. Shu boisdan, kartografiyani o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, raqamli vositalar, interaktiv metodlar va geoinformatsion tizimlar asosida shakllangan metodologik yondashuvlarning joriy etilishi dolzarb ilmiy-amaliy masalaga aylanmoqda. Pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga chuqur integratsiyalash – bu faqat texnik vositalardan foydalanish emas, balki o'quvchilarning o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytirish, kognitiv faoliyatini faollashtirish, hamkorlikda o'rganish,

muammoli vaziyatlarni hal qilish va tahliliy fikrlash kabi zamonaviy ta'lim maqsadlariga erishishning muhim strategiyasidir. Kartografiya fanida esa bu jarayon ayniqsa muhim, chunki bu fan asosida ko'plab fanlararo bilimlar integratsiyasi mavjud: fizika, informatika, ekologiya, iqtisod, tarix va boshqalar. Kartografik bilimlarni raqamli xaritalar, interaktiv platformalar, onlayn laboratoriyalar, 3D modellar, masofaviy zondlash texnologiyalari orqali o'rgatish — bu ta'lim mazmunini sezilarli darajada boyitadi. Bugungi raqamli jamiyatda fazoviy axborotni to'g'ri qabul qilish, tahlil qilish va undan foydalanish kompetensiyasi shaxsiy, professional va fuqarolik faoliyati uchun zarur bo'lgan ko'nikmalardan biriga aylanmoqda. Shu boisdan ham zamonaviy kartografiyani o'qitish metodikasini takomillashtirish dolzarb va strategik vazifadir. Ushbu vazifani hal qilishda birinchi navbatda kartografik materiallarni taqdim etish shakllari, ularni o'quvchilarning yosh xususiyatlari va kognitiv imkoniyatlariga moslashtirish, hamda interaktivlik va amaliyotga yo'naltirilganlik darajasini oshirish masalalari muhim ahamiyatga ega. Masalan, elektron xaritalar orqali dars o'tish nafaqat vizual tasavvurni kuchaytiradi, balki o'quvchilarning o'z mustaqil izlanish faoliyatini rivojlantiradi. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, ilg'or mamlakatlar (masalan, AQSh, Kanada, Germaniya, Yaponiya) ta'lim tizimlarida kartografiya ta'limi pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilib, bunda interaktiv GIS-platformalar, masofaviy xaritalar, raqamli simulyatorlar va sun'iy intellektga asoslangan o'qitish tizimlari keng qo'llanilmoqda. Bu esa o'quvchilarning fazoviy fikrlashini shakllantirishda sezilarli natijalar berayotganini ko'rsatmoqda. Ayniqsa, bu mamlakatlarda o'quvchilarning kartografik kompetensiyalarini baholashda ko'rsatkichlar 60-70% ga yuqorilagan. O'zbekistonda ham mazkur tajribani lokal sharoitga moslashtirish, o'qituvchilarning AKT bo'yicha malakasini oshirish, darslik va metodik qo'llanmalarni zamonaviylashtirish orqaligina ta'lim sifatini oshirish mumkin bo'ladi. Shuni alohida ta'kidlash lozimki, kartografiya darslarida zamonaviy metodik yondashuvlar — bu faqat yangi vositalar bilan ishlash emas, balki o'qituvchining metodologik madaniyatini oshirish, dars dizaynini yaratish, o'quvchilarning ehtiyoj va imkoniyatlariga mos yondashuvlarni qo'llay olish qobiliyatini rivojlantirishdir. Masalan, “flipped classroom” modeli asosida kartografik tushunchalarni avvaldan o'rganib kelish, darsda esa ularni muhokama qilish, tahlil qilish, real masalalarni yechish orqali bilimlarni chuqurlashtirish mumkin[1]. Yoki loyiha asosida o'qitish metodikasi orqali o'quvchilar mustaqil xaritalar yaratish, joylashuv tahlili qilish, statistik ma'lumotlarni fazoviy modelashtirish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bundan tashqari, raqamli vositalar orqali ta'limni tashkil etish o'quvchilarda axborot savodxonligi, texnologik tafakkur, ko'p formatli axborot bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu esa ularni nafaqat kartografiya fani doirasida, balki boshqa fanlarda ham muvaffaqiyatli bo'lishiga zamin yaratadi. Demak, zamonaviy metodik yondashuvlar — bu o'quvchining jamiyatdagi funksional rolini kuchaytirishga qaratilgan ta'limiy mexanizmdir. Yuqorida bayon etilganlardan kelib chiqib, ushbu maqola doirasida kartografiya fanini o'qitishda zamonaviy metodik yondashuvlarning ilmiy-nazariy asoslarini yoritish, ularning ta'lim jarayonidagi real samaradorligini tahlil qilish, milliy ta'lim tizimiga mos keluvchi didaktik modelni shakllantirish, metodik tavsiyalar ishlab chiqish va ularni amaliyotga joriy etish imkoniyatlarini ochib berish asosiy maqsad qilib belgilangan. Mazkur tadqiqot, bir tomondan, geografik ta'limda raqamli transformatsiya jarayonining samarali amalga oshirilishini ilmiy asoslashga xizmat qilsa, boshqa tomondan, zamonaviy texnologiyalarni o'quv jarayoniga integratsiya qilishda metodik nuqtai nazarni chuqurlashtirishga hissa qo'shadi[2]. Demak, bugungi global raqamli muhitda ta'lim

mazmunini yangilash, uni zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish, metodik yondashuvlarni optimallashtirish — bu nafaqat pedagogik innovatsiya, balki ta'lim tizimining barqaror taraqqiyotini ta'minlovchi strategik omildir. Kartografiyani o'qitishda ushbu strategik vazifalarni amalga oshirish esa fanning nazariy va metodik imkoniyatlarini chuqur o'rganishni, ilmiy-amaliy yondashuvlar orqali integratsiyalashgan o'qitish tizimini yaratishni talab etadi. Shunday ekan, maqolaning kirish qismida ilgari surilgan nazariy pozitsiyalar va dolzarb muammolarni tahlil qilish asosida, maqolaning asosiy mazmuni — kartografiya ta'limida metodik yondashuvlarning samaradorligini aniqlash, amaliy jihatdan isbotlash va metodologik asosda taklif etish kabi vazifalarni amalga oshirish rejalashtirilgan.

Zamonaviy ta'lim tizimi globallashtirish, raqamli transformatsiya, innovatsion texnologiyalar va kompetensiyaviy yondashuvlar bilan bog'liq holda tubdan o'zgarib bormoqda. Bu jarayon o'quv fanlarini o'qitishda metodik yondashuvlarning zamon talablari asosida takomillashuvini taqozo etmoqda. Xususan, geografiya ta'limining tarkibiy qismi hisoblangan kartografiya fani bugungi kunda nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham yangicha yondashuvlarni talab qilmoqda. Chunki kartografik bilimlar o'quvchilarda fazoviy tafakkur, mintaqaviy tahlil, grafik axborotni anglash va undan amaliy foydalana olish kabi ko'nikmalarni shakllantirishda beqiyos rol o'ynaydi. An'anaviy usullarda o'tilgan darslar bu talablarni to'laqonli bajara olmay qolmoqda. Shu boisdan, kartografiyani o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, raqamli vositalar, interaktiv metodlar va geoinformatsion tizimlar asosida shakllangan metodologik yondashuvlarning joriy etilishi dolzarb ilmiy-amaliy masalaga aylanmoqda. Ushbu masalaning dolzarbligi, eng avvalo, bugungi kunda ta'limga nisbatan qo'yilayotgan zamonaviy talablar bilan belgilanadi[3]. Ya'ni, har bir fan, xususan kartografiya, o'quvchilarda nafaqat fanga oid bilim va ko'nikmalarni shakllantirish, balki ularning mustaqil fikrlash, axborot bilan ishlash, muammoli vaziyatlarni hal qilish, tahlil qilish va tanqidiy fikrlash salohiyatini ham rivojlantirishga xizmat qilishi kerak. Kartografiya fani esa bu borada katta salohiyatga ega, chunki u o'quvchilarni fazoviy tafakkurga o'rgatish orqali ularning atrof-muhit bilan bog'liq hodisalarni idrok etishiga, geografik axborotlarni tizimli tahlil qilishga imkon yaratadi. Biroq bu imkoniyatdan to'laqonli foydalanish uchun o'qitish metodikasini tubdan yangilash, unga zamonaviy yondashuvlarni tatbiq etish zarur. Ayni paytda raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, masofaviy ta'lim, interaktiv muhitlar kabi omillar ta'lim sohasida inqilobiy o'zgarishlarni boshlab berdi. Bu jarayonlar kartografiya faniga ham bevosita ta'sir qilmoqda. Bugungi o'quvchi nafaqat bosma xaritalarni ko'rishni, balki ularni raqamli tarzda tahlil qilishni, GIS vositalaridan foydalanishni, interaktiv xaritalar orqali statistik tahlillarni o'tkazishni ham bilishi lozim. Bu esa o'qituvchilardan ham yangicha yondashuvlarni, texnologiyalarni chuqur o'zlashtirishni, ta'lim jarayonini samarali tashkil etish bo'yicha metodik salohiyatni talab qiladi[4]. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida olib borilayotgan islohotlar, xususan, «Raqamli ta'lim» konsepsiyasi, «Ta'lim to'g'risida»gi qonunning yangi tahrirda qabul qilinishi, pedagogik faoliyatda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash bo'yicha milliy dasturlar, ushbu dolzarb masalani yana-da chuqurroq o'rganish va amaliyotga tatbiq etishni taqozo etmoqda. Ayni paytda geografiya o'qituvchilari uchun zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida ishlab chiqilgan metodik qo'llanmalar, raqamli dars ishlanmalarining yetishmasligi kartografiya fanini sifatli o'qitishda muammolarni keltirib chiqarmoqda. Bu esa mavzuni ilmiy jihatdan asoslab, real yechimlar ishlab chiqish zaruratini keltirib chiqarmoqda. Shuningdek, bugungi mehnat bozorida raqobatbardosh kadrlar tayyorlash, ayniqsa GIS

mutaxassislar, urbanistlar, ekologlar, geografik ma'lumotlar tahlilchilari kabi kasblarga bo'lgan ehtiyoj ortib bormoqda[5]. Bu esa umumta'lim maktablarida ham kartografik savodxonlik, fazoviy tafakkur, GIS asoslarini erta bosqichda shakllantirish zaruratini yuzaga keltiradi. Shu sababli, kartografiya fani orqali o'quvchilarda bu kompetensiyalarni shakllantirish — strategik vazifa sifatida qaralishi lozim. Shu bilan birga, zamonaviy metodik yondashuvlarning samaradorligi faqat texnik vositalarni qo'llash bilan emas, balki ularni maqsadga muvofiq tanlash, didaktik materiallarni to'g'ri tuzish, o'quvchilarning ehtiyojlarini aniqlash va ularning faolligini rag'batlantirish orqali ta'minlanadi. Bu esa o'z navbatida pedagogik texnologiyalarni puxta o'zlashtirgan, zamonaviy metodikaga ega, ijodkor o'qituvchi shaxsini talab qiladi[6]. Kartografiya fani bo'yicha yuqori malakali pedagogik kadrlarni tayyorlash, ularning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish ham mavzuning dolzarbligini belgilovchi omillardandir. Yana bir muhim jihat shundaki, hozirgi kunda ekologik muammolar, iqlim o'zgarishi, tabiiy ofatlar xavfi, urbanizatsiya va migratsiya kabi global muammolarni tahlil qilishda fazoviy axborotdan foydalanish dolzarblashmoqda. Kartografiya bu borada asosiy vositalardan biri bo'lib, uni ta'lim jarayoniga chuqur integratsiyalash orqali o'quvchilarni global masalalarga ongli yondashishga, ularga ilmiy asosda echim izlashga yo'naltirish mumkin. Bunday yondashuv esa o'quvchilarning faqat bilim darajasini emas, balki fuqarolik pozitsiyasini, ijtimoiy mas'uliyatini ham shakllantiradi[7]. Kartografiyani o'qitishda zamonaviy metodik yondashuvlarni joriy etish masalasi bugungi ta'limda eng dolzarb yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Bu jarayon o'z ichiga pedagogik innovatsiyalarni, texnologik yondashuvlarni, metodik tafakkurni, hamda o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi yangi turdagi muloqot madaniyatini qamrab oladi. Shuning uchun, ushbu mavzuni ilmiy asosda chuqur o'rganish, real amaliyotda sinovdan o'tkazish, milliy ta'lim tizimiga mos modelni ishlab chiqish va joriy etish — fanning rivojlanishi, ta'lim sifatining oshishi va zamonaviy avlodni tayyorlashdagi muhim strategik qadamlardan biri bo'lib qoladi.

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini tubdan modernizatsiya qilish bo'yicha amalga oshirilayotgan izchil islohotlar zamonaviy pedagogik yondashuvlarni joriy etishni taqozo etmoqda. Xususan, kartografiya fanini o'qitish jarayonini raqamli texnologiyalar, innovatsion metodlar va xalqaro standartlar asosida takomillashtirish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Bu yo'nalishdagi islohotlarning zarurligi, avvalo, makoniy tafakkur, tahliliy fikrlash, axborotni vizuallashtirish va real muhit bilan ishlash kompetensiyalarining bugungi zamonaviy kasblar uchun muhim omilga aylanganligi bilan bog'liq[8]. Kartografiya nafaqat geografik bilimlarni chuqurlashtirishga xizmat qiladi, balki raqamli savodxonlik, axborotni tahlil qilish va GIS texnologiyalar bilan ishlash kabi ko'nikmalarni shakllantiruvchi fan sifatida ham muhim o'rin tutadi. Mamlakatimizda qabul qilingan "Yangi O'zbekistonning 2022–2026 yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasi"da zamonaviy o'quv dasturlarini ishlab chiqish, ta'lim mazmunini amaliyotga yo'naltirish va raqamli ta'lim vositalarini keng joriy etish ustuvor vazifalardan biri sifatida belgilangan. Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 29-apreldagi PQ–5117-sonli qarorida geografiya, geodeziya va kartografiya sohalarini rivojlantirish bo'yicha aniq chora-tadbirlar belgilab berilgan bo'lib, bu kartografiyani o'qitish tizimini sifat jihatidan yangilash zarurligini ko'rsatmoqda. Mazkur islohotlar doirasida kartografik ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalar, xususan, interaktiv xaritalar, onlayn geoportallar, dron tasvirlari, 3D xaritalash, mobil ilovalar va GIS dasturlari joriy qilinmoqda. Bu esa o'quvchilarda nafaqat fan mazmunini tushunish, balki axborot bilan ishlash, tahlil qilish va loyihalashtirish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qilmoqda[9].

Zamonaviy metodik yondashuvlar sifatida loyihaviy ta'lim, muammoli o'qitish, kollektiv tahlil, vizual modellash, tajribaviy o'rganish kabi shakllar keng tatbiq qilinmoqda. Ayniqsa, STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) yondashuvi asosida kartografiyani boshqa fanlar bilan integratsiyalash natijasida fanni amaliyotga yaqinlashtirish va ko'p tarmoqli fikrlashni rivojlantirish imkoniyati kengaymoqda. Bunday yondashuvlar o'quvchilarda mustaqil xarita tuzish, statistik ma'lumotlarni joylashtirish, makoniy tahlillarni olib borish va raqamli muhitda muammoni hal qilish kabi zamonaviy ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qilmoqda. O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida esa "Kartografik axborot tizimlari", "Raqamli xaritalash asoslari", "Geoinformatika" kabi yangi fanlar ta'lim moduli sifatida o'quv dasturiga kiritilmoqda. Bu esa kelajakda mehnat bozorida raqobatbardosh va texnologik savodxon mutaxassislarni tayyorlashga zamin yaratmoqda[10]. Shu bilan birga, ta'lim sifatini oshirish maqsadida xalqaro reyting tizimlariga muvofiqlik, o'qituvchilarning malakasini oshirish, xorijiy adabiyotlardan foydalanish va xalqaro akkreditatsiyalardan o'tish ham islohotlar doirasida muhim o'rin egallamoqda. O'zbekistonda kartografiyani o'qitish sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar kompleks va zamonaviy xarakterga ega bo'lib, raqamli transformatsiya, innovatsion metodlar va xalqaro tajribalarga tayanmoqda. Bu islohotlar nafaqat ta'lim sifatini oshirish, balki o'quvchilarning makoniy tahlil, axborot texnologiyalari bilan ishlash va amaliy masalalarni hal qilish salohiyatini rivojlantirish orqali ularni zamonaviy jamiyat talablariga mos holda tayyorlashga xizmat qilmoqda.

Xulosa: Kartografiyani o'qitishda zamonaviy metodik yondashuvlarning joriy etilishi ta'lim jarayonini innovatsion asosda tashkil etish, o'quvchilarda amaliy va tahliliy ko'nikmalarni shakllantirish imkonini yaratmoqda. Raqamli texnologiyalar, GIS dasturlari, vizual vositalar va integratsiyalashgan yondashuvlar asosida o'qitish samaradorligi oshib, ta'lim sifatining yaxshilanishiga zamin yaratilmoqda. Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar mazkur sohaning modernizatsiyasi va xalqaro standartlarga moslashuvini jadallashtirmoqda. Bu esa kartografiyani nafaqat o'rganish fani, balki zamonaviy tafakkurni shakllantiruvchi muhim pedagogik vosita sifatida rivojlantirishga xizmat qilmoqda.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. MIRZALIYEV T. U., MUSAYEV I., SAFAROV E. Ijtimoiy-iqtisodiy kartografiya //Toshkent: Yangi asr avlodi. – 2009. – T. 165.
2. Shohbozbek E. RENEWAL OF THE SOCIAL SPHERE AND STABLE SOCIETY SYSTEM IN THE PROCESS OF REFORMS //American Journal Of Social Sciences And Humanity Research. – 2024. – T. 4. – №. 09. – C. 16-20.
3. Jololdinov A. MUAMMOLI TA'LIM METODLARI ASOSIDA KARTOGRAFIK BILIM VA KO'NIKMALARNI TAKOMILLASHTIRISH TEXNOLOGIYASI //Теоретические аспекты становления педагогических наук. – 2025. – Т. 4. – №. 9. – С. 48-51.
4. Gavxar X., Shohbozbek E. UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MAKTABGACHA TA'LIMNING O'RNINI VA AHAMIYATI //Global Science Review. – 2025. – Т. 3. – №. 1. – С. 303-310.
5. G'ofirov M. J. GEODEZIYA, KARTOGRAFIYA VA KADASTR TA'LIM YO'NALISHI TALABALARINING KASBIY TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHNING BAHOLASH MEZONLARI //RESEARCH AND EDUCATION. – 2025. – Т. 4. – №. 3. – С. 53-56.
6. Muslima O., Shohbozbek E. O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MA'NAVIY-AXLOQIY TARBIYANI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION USULLARI //Global Science Review. – 2025. – Т. 3. – №. 1. – С. 339-347.

7. OLIMOVA A. GEOGRAFIYANI O 'QITISHDA KARTOGRAFIK METODNI QO 'LLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA ASOSIY TAMOIYILLARI //«ACTA NUUZ». – 2024. – T. 1. – №. 1.10. – C. 138-140.
8. Aziza E., Shohbozbek E. O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMIDA MADANIY MEROS VA AN'ANAVIY TARBIYANING O 'RNI //Global Science Review. – 2025. – T. 3. – №. 1. – C. 375-384.
9. Aralov M. M. et al. TALABALARNING KARTOGRAFIK CHIZMACHILIK KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISH JARAYONINI BOSHQARISH //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – T. 2. – №. 1. – C. 552-559.
10. Shohbozbek E. et al. Maktabgacha ta'lim tizimida milliy qadriyatlarni singdirish va uzluksiz ta'limga bog 'liqlik //international scientific research conference. – 2025. – T. 3. – №. 32. – C. 88-95.

O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO‘NALISHLARI BO‘YICHA TADQIQOTLAR

I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, sentyabr

Mas’ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha tadqiqotlar. I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to‘plami. 1-jild, 1-son (sentyabr, 2025-yil). – 78 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 18- sentyabr

ISBN-978-9910-09-362-3

Barcha huqular himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.